

ترجمه و برداشتی

از:

قرآن مجید

جزوه دوم

ترجمه و برداشت: از استاد سید حسن ابطحی

تنظیم موضوعی: جمعی از دانشمندان

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ *

الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ وَالصَّلَاةُ
وَالسَّلَامُ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِهِ أَجْمَعِينَ لَا سِوَا عَلَى
بَقِيَّةِ اللَّهِ رُوحِي وَأَزْوَاحُ الْعَالَمِينَ لِتُرَابٍ مَقْدَمِهِ الْفِدَاءُ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

پیشگفتار

این جزوه باموضوع بندی مسئله «تزکیه نفس» از آیات قرآن تنظیم شده و هر آیه ای که مربوط به موضوعی از این علم است بعد از همان آیه ترجمه شده و سپس برداشتی از آیات در فصل جداگانه ای ارائه داده شده است. و بخاطر آنکه مباحثمان فعلاً در مسائل تزکیه نفس است قبل از مسائل اعتقادی آیاتی که مربوط به مراحل تزکیه نفس است در این جزوه آورده شده است.

ضمناً نباید گمان کرد، آنچه را که در اینجا می نویسیم تفسیر آیات قرآن بوده و یا حتی توضیح قرآن است. بلکه فقط یک نوع راهنمایی است که برای تدبّر بیشتری در قرآن و توجّه دوستان به سخنان حضرت حقّ جلّ و علایادآوری شده است.

تا ان شاء الله سالکین إلى الله با تأمل زیادتری موفق به قرائت قرآن گردند. و ضمناً آیاتی که در این جزوه قرائت می شود جابجا شده و تنظیم موضوعی گردیده است.

یعنی اگر شما بخواهید آیانی که مربوط به تزکیه نفس است را پشت سر هم قرائت کنید به ترتیب قرآن مجید در این جزوه آورده شده است و بعدها سایر آیات که مربوط به عقاید و فروع احکام است در جزوات جداگانه ای آورده خواهد شد ان شاء الله.

به امید موفقیت والسلام

سید حسن ابطحی

أَعُوذُ بِاللَّهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ

آیه ۲۷ از سوره مبارکه بقره

الَّذِينَ يَنْقُضُونَ عَهْدَ اللَّهِ مِنْ بَعْدِ مِيثَاقِهِ وَيَقْطَعُونَ مَا أَمَرَ اللَّهُ بِهِ أَنْ
يُوصَلَ وَيُفْسِدُونَ فِي الْأَرْضِ أُولَئِكَ هُمُ الْخَاسِرُونَ ﴿٢٧﴾

ترجمه آیه ۲۷

فاسقان کسانی هستند که عهد و پیمان خدا را بعد از آنکه محکم بوده، نقض می کنند و آنچه را که خدا به آن امر کرده که باید وصل شود، قطع می کنند و در روی زمین فساد می نمایند این ها همان خسارت دیدگانند. (۲۷)

برداشت از آیه ۲۷ (مرحله تعهد)

بزرگترین چیزی که برای سالک الی الله لازم است این است که عهدشکن نباشد و اوامر الهی را به خصوص در آنچه لازم است که با آن باشد متصل گردد و در روی زمین فساد نکند زیرا اگر به عهدش وفا نکند مفسد است و اگر فساد کرد ضرر زیادی می نماید.

آیات ۳۷ - ۳۸ از سوره مبارکه بقره

فَتَلَقَّ آدَمُ مِنْ رَبِّهِ كَلِمَاتٍ فَتَابَ عَلَيْهِ إِنَّهُ هُوَ التَّوَّابُ الرَّحِيمُ ﴿٣٧﴾ قُلْنَا
اهْبِطُوا مِنْهَا جَمِيعًا فَإِمَّا يَأْتِيَنَّكُمْ مِنِّي هُدًى فَمَنْ تَبَعَ هُدَايَ فَلَا خَوْفٌ
عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ ﴿٣٨﴾

ترجمه آیات ۳۷ - ۳۸

پس آدم از پروردگار خود سخنانی یاد گرفت (که به خاطر گفتن آن کلمات) خدا به سوی آدم برگشت. قطعاً خدا همان توبه‌پذیر مهربان است. (۳۷)

ما (به آدم و همسرش و شیطان) گفتیم: از بهشت همه‌تان پائین بیایید و اگر هدایتی از طرف من برای شما آمد، پس کسانی که از هدایت من پیروی کنند، خوفی برای آن‌ها نبوده و آن‌ها محزون نمی‌شوند. (۳۸)

برداشت از آیات ۳۷ - ۳۸ (مرحله توبه)

گناه‌کاران حتماً باید توبه کنند و توبه آن‌ها باید به دستور پروردگار باشد که اگر این کار را بکنند و زیر نظر استاد و راهنمایی از دستورات الهی پیروی نمایند به مقام اولیای خدا که از هیچ چیز ترسی ندارند و هیچگاه محزون نمی‌شوند خواهند رسید.

آیه ۳۹ از سوره مبارکه بقره

وَالَّذِينَ كَفَرُوا وَكَذَّبُوا بِآيَاتِنَا أُولَٰئِكَ أَصْحَابُ النَّارِ هُمْ فِيهَا

خَالِدُونَ ﴿٣٩﴾

ترجمه آیه ۳۹

و کسانی که کافر شده و نشانه‌های ما را تکذیب نمودند، آن‌ها اهل آتش‌اند که همیشه در آن خواهند بود. (۳۹)

برداشت از آیه ۳۹ (نتیجه کفر و عناد)

علت خلود در جهنم کفر و دشمنی با آیات خدا است، کسی که اعتقادات صحیحی نداشته باشد و تزکیه نفس نکند همیشه در آتش صفات رذیله و در نهایت در آتش جهنم مخلد خواهد بود.

آیه ۴۰ از سوره مبارکه بقره

يَا بَنِي إِسْرَائِيلَ اذْكُرُوا نِعْمَتِيَ الَّتِي أَنْعَمْتُ عَلَيْكُمْ وَأَوْفُوا بِعَهْدِي أُوفِ بِعَهْدِكُمْ وَإِيَّايَ فَارْهَبُونِ ﴿٤٠﴾

ترجمه آیه ۴۰

ای بنی اسرائیل، به یاد بیاورید نعمتهایم را که به شما داده‌ام و به عهد من وفا کنید تا من هم به عهد شما وفا کنم و تنها از من بترسید. (۴۰)

برداشت از آیه ۴۰ (وفای به عهد)

یکی از وسائل رسیدن به کمالات یادآوری نعمتهای الهی، تشکر کردن از پروردگار و وفای به تعهدات، به خصوص تعهداتی که در عالم «ذر» یا عالم «میثاق» با خدای تعالی کرده و ترسیدن از عقاب الهی است زیرا اگر انسان در دنیا به عهدش که با خدای تعالی داشته وفا نکند خدا هم به عهدی که با بشر نموده وفا نخواهد کرد.

آیه ۴۱ از سوره مبارکه بقره

وَأَمِنُوا بِمَا أَنْزَلْتُ مُصَدِّقًا لِمَا مَعَكُمْ وَلَا تَكُونُوا أَوَّلَ كَافِرٍ بِهِ وَلَا تَشْتَرُوا بِآيَاتِي ثَمَنًا قَلِيلًا وَإِيَّايَ فَاتَّقُونِ ﴿٤١﴾

ترجمه آیه ۴۱

و ایمان بیاورید به آنچه من نازل نموده‌ام که با کتابهائی که با شما هست مطابقت دارد و آن‌ها را تصدیق می‌کند و اول کافر به آن نباشید و آیات مرا به قیمت کم نفروشید و تنها از من بپرهیزید. (۴۱)

برداشت از آیه ۴۱ (تقوی و هدایت)

سالک الی الله باید به آیات الهی که بالاترین نشانه‌های الهی وجود مقدس معصومین علیهم السلام اند توجه داشته باشد، آن‌ها را به قیمت کم نفروشد و تقوای الهی را رعایت کند.

آیه ۴۴ از سوره مبارکه بقره

أَتَأْمُرُونَ النَّاسَ بِالْبِرِّ وَ تَنْسَوْنَ أَنْفُسَكُمْ وَأَنْتُمْ تَتْلُونَ الْكِتَابَ أَفَلَا تَعْقِلُونَ ﴿٤٤﴾

ترجمه آیه ۴۴

آیا شما مردم را به خوبی امر می‌کنید ولی خودتان را فراموش نموده‌اید و حال آنکه شما کتاب را تلاوت می‌کنید، پس چرا عقلتان را به کار نمی‌اندازید؟! (۴۴)

برداشت از آیه ۴۴ (تقوی و هدایت)

سالک الی الله باید علاوه بر آنکه مردم را به نیکی دعوت می‌کند و آن‌ها را به کمال می‌رساند خودش را فراموش نکند و از روی کتاب و راهنمایی‌های پیشوایان دین به هدایت خود و دیگران بپردازد.

آیه ۴۵-۵۰ از سوره مبارکه بقره

وَ اسْتَعِينُوا بِالصَّبْرِ وَ الصَّلَاةِ وَ إِنَّهَا لَكَبِيرَةٌ إِلَّا عَلَى الْخَاشِعِينَ ﴿٤٥﴾ الَّذِينَ يَظُنُّونَ أَنَّهُمْ مُلَاقُوا رَبِّهِمْ وَ أَنَّهُمْ إِلَيْهِ رَاغِبُونَ ﴿٤٦﴾ يَا بَنِي إِسْرَائِيلَ اذْكُرُوا نِعْمَتِيَ الَّتِي أَنْعَمْتُ عَلَيْكُمْ وَ أَتَىٰ فَضَّلْتُكُمْ عَلَى الْعَالَمِينَ ﴿٤٧﴾ وَ اتَّقُوا يَوْمًا لَا

تَجْزِي نَفْسٍ عَنْ نَفْسٍ شَيْئًا وَلَا يُقْبَلُ مِنْهَا شَفَاعَةٌ وَلَا يُؤْخَذُ مِنْهَا عَدْلٌ

وَلَا هُمْ يُنصَرُونَ ﴿٤٨﴾ وَإِذْ نَجَّيْنَاكُمْ مِنْ آلِ فِرْعَوْنَ يَسُومُونَكُمْ سُوءَ

الْعَذَابِ يُذَبِّحُونَ أَبْنَاءَكُمْ وَيَسْتَحْيُونَ نِسَاءَكُمْ وَفِي ذَلِكُمْ بَلَاءٌ مِنْ رَبِّكُمْ

عَظِيمٌ ﴿٤٩﴾ وَإِذْ فَرَقْنَا بِكُمْ الْبَحْرَ فَأَنْجَيْنَاكُمْ وَآغْرَقْنَا آلَ فِرْعَوْنَ وَ أَنْتُمْ

تَنْظُرُونَ ﴿٥٠﴾

ترجمه آیه ۴۵-۵۰

و از نماز و صبر (تحمل مشقات در راه رسیدن به اهداف عالی) کمک بگیرید و قطعاً این کار جز برای کسانی که در مقابل خدا خاشع‌اند بزرگ و سنگین است. (۴۵)

خاشعین آن کسانی هستند که یقین می‌دانند که با پروردگارشان ملاقات می‌کنند و قطعاً آن‌ها به نزد او بر می‌گردند. (۴۶)

ای بنی اسرائیل، به یاد بیاورید نعمتهایم را که به شما داده و اینکه من شما را بر اهل جهان برتری داده‌ام. (۴۷)

و برسید از آن روزی که کسی چیزی از مجازات دیگری را نمی‌پذیرد و شفاعت کسی از کسی پذیرفته نمی‌شود و غرامت از او قبول نخواهد شد و آن‌ها یاری نمی‌شوند. (۴۸)

و زمانی که ما شما را از فرعونیان نجات دادیم. آن‌ها شما را به بدترین صورت عذاب می‌کردند، پسرانتان را سر می‌بریدند و زنانتان را زنده نگه می‌داشتند و در این گرفتاریتان، آزمایش بزرگی از طرف پروردگارتان بود. (۴۹)

و آن وقتی که دریا را برای شما از هم جدا کردیم (و شکافی در آن برای شما به وجود آوردیم) و نجاتتان دادیم و فرعونیان را غرق نمودیم و حال آنکه شما به آن‌ها نگاه می‌کردید. (۵۰)

برداشت از آیه ۴۵-۵۰ (استقامت)

سالک الی الله در مشکلات راهش، باید از نماز کمک بگیرد و از صبر که یکی از ارکان استقامت است نیز باید کمک بگیرد و بداند که بالأخره با پروردگارش ملاقات خواهد کرد. و نعمت‌های الهی را یادآور باشد که اگر این اعمال را انجام داد خدای تعالی او را بر همه مردم جهان برتری می‌دهد، او را از دشمنان سرسختش نجات می‌دهد، از بلاهای بزرگ دورش می‌کند و دشمنش را ذلیل می‌نماید.

آیات ۵۱-۵۲ از سوره مبارکه بقره

وَ إِذْ وَاَعَدْنَا مُوسَىٰ اَرْبَعِينَ لَيْلَةً ثُمَّ اتَّخَذْتُمُ الْعِجْلَ مِنْ بَعْدِهِ وَاَنْتُمْ

ظَالِمُونَ ﴿٥١﴾ ثُمَّ عَفَوْنَا عَنْكُمْ مِنْ بَعْدِ ذَلِكَ لَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ ﴿٥٢﴾

ترجمه آیات ۵۱-۵۲

و وقتی که ما موسی را چهل شب دعوت نمودیم. سپس شما بعد از او گوساله را برای خود در حالی که ظالم به خود بودید، اتخاذ کردید. (۵۱)
ولی ما بعد از آن عفوتان کردیم، شاید شما شکر کنید. (۵۲)

برداشت از آیات ۵۱-۵۲ (استاد و راهنما)

سالک الی الله باید همیشه زیر سایه استاد و راهنمایی که از طرف پروردگار برای او تعیین شده، باشد و از فرمان او چه در حضور و چه در غیاب تخطی نکند، از انحرافات که به او تلقین شده دوری کند و به خود ظلم نکند که اگر این کارها را کرد و سپس توبه نمود خدای تعالی او را عفو خواهد کرد به شرط آن که از خدا تشکر کند و ممنون پروردگارش باشد.

آیه ۵۴ از سوره مبارکه بقره

وَ إِذْ قَالَ مُوسَى لِقَوْمِهِ يَا قَوْمِ إِنَّكُمْ ظَلَمْتُمْ أَنْفُسَكُمْ بِاتِّخَاذِكُمُ الْعِجْلَ
فَتُوبُوا إِلَى بَرِّئِكُمْ فَاقْتُلُوا أَنْفُسَكُمْ ذَلِكَ خَيْرٌ لَكُمْ عِنْدَ بَرِّئِكُمْ فَتَابَ
عَلَيْكُمْ إِنَّهُ هُوَ التَّوَّابُ الرَّحِيمُ ﴿٥٤﴾

ترجمه آیه ۵۴

و موسی به قومش گفت: ای قوم من، شما به خاطر اینکه گوساله را برای پرستیدن انتخاب کرده‌اید قطعاً
به خود ظلم نموده‌اید. پس توبه کنید و به سوی خالقان برگردید. پس خودتان را بکشید. این کار شما نزد
خالقتان برایتان بهتر است، پس خدا توبه شما را پذیرفت، قطعاً او همان توبه‌پذیر مهربان است. (۵۴)

برداشت از آیه ۵۴ (مرحله توبه)

سالک الی الله در مرحله توبه اول باید به ظلم‌هایی که به خود کرده اقرار کند و آنچه در دل خود از بت
پرستی‌ها و دیگران پرستی‌ها، انجام داده پشیمان شود و بلکه نفسانیت خود را از بین ببرد تا پروردگارش که
تواب و مهربان است توبه او را بپذیرد.

آیه ۵۷ از سوره مبارکه بقره

وَ ظَلَّلْنَا عَلَيْكُمُ الْغَمَامَ وَ أَنْزَلْنَا عَلَيْكُمُ الْمَنَّاءَ وَ السَّلْوَى كُلُوا مِنْ طَيِّبَاتِ مَا
رَزَقْنَاكُمْ وَ مَا ظَلَمُونَا وَ لَكِنْ كَانُوا أَنْفُسَهُمْ يَظْلِمُونَ ﴿٥٧﴾

ترجمه آیه ۵۷

و ابر را فرمان دادیم تا (در میان آفتاب سوزان) بر شما سایه بیندازد و بر شما منّ و سلوی را نازل نمودیم (و گفتیم:) از روزیهای پاکی که به شما داده ایم، بخورید. آن‌ها به ما ظلم نکردند، بلکه به خودشان ظلم می نمودند. (۵۷)

برداشت از آیه ۵۷ (ظلم به نفس)

پروردگار متعال همه گونه نعمت به انسان داده و به هیچ وجه به کسی ظلم نکرده و سر سوزنی ظلم در ذاتش نبوده بلکه انسان است که خودش به خودش ظلم می کند و از راهنمایی های صد در صد صحیح الهی سرپیچی می نماید.

آیات ۵۸-۵۹ از سوره مبارکه بقره

وَ إِذْ قُلْنَا ادْخُلُوا هَذِهِ الْقَرْيَةَ فَكُلُوا مِنْهَا حَيْثُ شِئْتُمْ رَغَدًا وَ ادْخُلُوا الْبَابَ

سُجَّدًا وَ قُولُوا حِطَّةٌ نَغْفِرْ لَكُمْ خَطَايَاكُمْ وَ سَنَزِيدُ الْمُحْسِنِينَ ﴿٥٨﴾ فَبَدَّلَ

الَّذِينَ ظَلَمُوا قَوْلًا غَيْرَ الَّذِي قِيلَ لَهُمْ فَأَنزَلْنَا عَلَى الَّذِينَ ظَلَمُوا رِجْزًا مِّنَ

السَّمَاءِ بِمَا كَانُوا يَفْسُقُونَ ﴿٥٩﴾

ترجمه آیات ۵۸-۵۹

و زمانی که گفتیم: داخل این قریه شوید و از خوردنیهای آن هر چه می خواهید بدون زحمت بخورید و از درِ معبد سجده کنان وارد شوید و بگوئید: «حطه» تا ما برای شما گناهانتان را ببخشیم و به نیکوکاران محبت بیشتری خواهیم نمود. (۵۸)

ولی افراد ظالم این کلام را به غیر جمله‌ای که به آن‌ها گفته شده بود تبدیل کردند، پس بر ظالمین عذابی از آسمان به خاطر اینکه این‌ها گناه می‌کردند، نازل نمودیم. (۵۹)

برداشت از آیات ۵۸-۵۹ (مرحله توبه)

سالک الی الله نباید در مقام توبه جز دستورات الهی و یا لااقل دستورات استاد الهی‌اش کاری بکند، اگر به رأی خود دعایی یا ذکر یا استغفاری را به جای آنچه که خدا دستور داده انجام دهد و خودسری بکند فاسق است و مورد عذاب پروردگار واقع می‌گردد.

آیات ۷۶-۷۷ از سوره مبارکه بقره

وَ إِذَا لَقُوا الَّذِينَ آمَنُوا قَالُوا آمَنَّا وَإِذَا خَلَا بِغُضْهِمْ إِلَىٰ بَعْضٍ قَالُوا أَتُحَدِّثُونَهُمْ بِمَا فَتَحَ اللَّهُ عَلَيْكُمْ لِيُحَاجُّوكُمْ بِهِ عِنْدَ رَبِّكُمْ أَفَلَا تَعْقِلُونَ ﴿٧٦﴾

وَلَا يَعْلَمُونَ أَنَّ اللَّهَ يَعْلَمُ مَا يُسِرُّونَ وَ مَا يُعْلِنُونَ ﴿٧٧﴾

ترجمه آیات ۷۶-۷۷

و وقتی مؤمنین را می‌بینند، می‌گویند: ایمان آورده‌ایم. ولی وقتی با یکدیگر خلوت می‌کنند، می‌گویند: چرا مطالبی را که خدا (در خصوص اسلام و تأیید آن) برای شما باز کرده به مسلمانان می‌گوئید؟ آیا می‌خواهید آن‌ها در پیشگاه پروردگارتان علیه شما استدلال کنند؟ آیا عقلتان را به کار نمی‌اندازید؟ (۷۶)
آیا این‌ها نمی‌دانند که قطعاً خدا آنچه را پنهان و آشکار می‌کنند، می‌داند؟ (۷۷)

برداشت از آیات ۷۶-۷۷ (ضعف ایمان و عدم استقامت)

سالک الی الله نباید آن قدر ضعیف باشد که با هر بادی بلغزد در مقابل مؤمنان خود را مؤمن معرفی کند و در مقابل منافقان بگوید من با شما می‌باشم.

وَلَمَّا جَاءَهُمْ كِتَابٌ مِنْ عِنْدِ اللَّهِ مُصَدِّقٌ لِمَا مَعَهُمْ وَكَانُوا مِنْ قَبْلُ

يَسْتَفْتِحُونَ عَلَى الَّذِينَ كَفَرُوا فَلَمَّا جَاءَهُمْ مَا عَرَفُوا كَفَرُوا بِهِ فَلَعْنَةُ اللَّهِ

عَلَى الْكَافِرِينَ ﴿٨٩﴾

ترجمه آیات ۸۹

و زمانی که از جانب خدا کتابی برای آن‌ها فرستاده می‌شود، با اینکه آن کتاب تصدیق‌کننده آن چیزی است که نزد آن‌ها هست و آن‌ها قبل از این به خود وعده پیروزی بر کفار را می‌دادند، با این همه وقتی آنچه را که می‌شناختند نزد آن‌ها آمد و به آن‌ها داده شد، به آن کفر ورزیدند. پس لعنت خدا بر کافریں باد. (۸۹)

برداشت از آیه ۸۹ (درباره افرادی که ضعف در ایمان داشته و استقامت ندارند)

خدای تعالی می‌فرماید: همه بدانید این به خاطر آن است که این افراد اعتقاد کاملی به خدای تعالی ندارند و استقامت که از لوازم زندگی بشر است و سالک الی الله باید داشته باشد آن‌ها ندارند، و حتی روحشان مرده است و این دسته در زمره کفار محسوب شده و از رحمت خدا دورند.

آیات ۹۰-۹۳ از سوره مبارکه بقره

بُسْمًا اشْتَرَوْا بِهِ أَنْفُسَهُمْ أَنْ يَكْفُرُوا بِمَا أَنْزَلَ اللَّهُ بَغْيًا أَنْ يَنْزِلَ

اللَّهُ مِنْ فَضْلِهِ عَلَى مَنْ يَشَاءُ مِنْ عِبَادِهِ فَبَاءُوا بِغَضَبٍ عَلَى غَضَبٍ وَ

لِلْكَافِرِينَ عَذَابٌ مُّهِينٌ ﴿٩٠﴾ وَإِذَا قِيلَ لَهُمْ آمِنُوا بِمَا أَنْزَلَ اللَّهُ قَالُوا نُوْمِنُ

بِمَا أَنْزَلَ عَلَيْنَا وَ يَكْفُرُونَ بِمَا وَرَاءَهُ وَ هُوَ الْحَقُّ مُصَدِّقًا لِمَا مَعَهُمْ قُلْ فَلِمَ

تَقْتُلُونَ أَنْبِيَاءَ اللَّهِ مِنْ قَبْلُ إِنْ كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ ﴿٩١﴾ وَ لَقَدْ جَاءَكُمْ مُوسَى

بِالْبَيِّنَاتِ ثُمَّ اتَّخَذْتُمُ الْعِجْلَ مِنْ بَعْدِهِ وَأَنْتُمْ ظَالِمُونَ ﴿٩٢﴾ وَإِذْ أَخَذْنَا مِيثَاقَكُمْ

وَ رَفَعْنَا فَوْقَكُمْ الطُّورَ خُذُوا مَا آتَيْنَاكُمْ بِقُوَّةٍ وَ اسْمِعُوا قَالُوا سَمِعْنَا وَ

عَصَيْنَا وَ أَشْرَبُوا فِي قُلُوبِهِمُ الْعِجْلَ بِكُفْرِهِمْ قُلْ بِئْسَمَا يَأْمُرُكُمْ بِهِ إِيمَانُكُمْ إِنْ

كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ ﴿٩٣﴾

ترجمه آیات ۹۰-۹۳

آنان به قیمت بدی خود را فروختند، اینکه به آنچه خدا نازل کرده است، تجاوزکارانه کافر شدند و اینکه خدا با فضلش بر هر که از بندگان بخاهد، آیات خود را نازل می کند و به همین جهت کافران به غضبی بعد از غضبی گرفتار شدند و برای کفار مجازات ذلیل کننده ای خواهد بود. (۹۰)

و زمانی که به این کافران گفته می شود که ایمان بیاورید به آنچه خدا نازل فرموده می گویند: ما ایمان داریم به آنچه که قبلاً بر ما نازل شده. ولی آن ها کافرند به آنچه که بعد از آن نازل گردیده و حال آنکه این حق است، تصدیق کننده آن کتابی است که با آن ها است. بگو: پس چرا قبل از این، پیامبران خدا را کشتید، اگر شما ایمان دارید؟ (۹۱)

و قطعاً موسی با بیّنات و معجزات نزد شما آمد، سپس شما گوساله را بعد از او (برای پرستش) گرفتید و

حال آنکه شما ظالم بودید. (۹۲)

و وقتی که ما از شما پیمان گرفتیم و کوه طور را بالای سر شما قرار دادیم (و گفتیم): با قوّت و قدرت آنچه را که به شما داده‌ایم بگیرید و بشنوید، گفتند: شنیدیم ولی عصیان کردیم. در دلهای آنها در اثر کفرشان محبت گوساله قرار گرفته. بگو: ایماننان چه بد دستوری به شما داده اگر مؤمنید. (۹۳)

برداشت از آیات ۸۹-۹۳ (امراض قلبی)

منافقان دارای امراض قلبی هستند تا جایی که می‌توانند انبیاء و پاکان روزگار را بکشند و به جای آنها بتها و گوساله‌ها را پرستند و به هیچ وجه تعهدی نداشته باشند. آنها با عجب و کبر به راه و روش خود در اثر غفلت و بی‌توجهی به حقیقت، مغرورند و حتی فکر می‌کنند که خدای تعالی به حساب آنها نمی‌رسد. پس باید بندگی و اطاعت خدا را بنمایند و آنچه خدا امر کرده با قدرت و قوت بگیرند ولی متأسفانه دلهای آنها مملو از محبت پرستیدن غیر خدا است و به نفاق خود ادامه می‌دهند.

آیات ۹۴-۹۶ از سوره مبارکه بقره

قُلْ إِنْ كَانَتْ لَكُمْ الدَّارُ الْآخِرَةُ عِنْدَ اللَّهِ خَالِصَةً مِنْ دُونِ النَّاسِ فَتَمَنَّوْا

الْمَوْتَ إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ ﴿٩٤﴾ وَلَنْ يَتَمَنَّوَهُ أَبَدًا بِمَا قَدَّمْتُمْ أَيْدِيَهُمْ وَاللَّهُ

عَلِيمٌ بِالظَّالِمِينَ ﴿٩٥﴾ وَلَتَجِدَنَّهُمْ أَحْرَصَ النَّاسِ عَلَى حَيَاةٍ وَمِنَ الَّذِينَ

أَشْرَكُوا يُوَدُّ أَحَدُهُمْ لَوْ يُعَمَّرُ أَلْفَ سَنَةٍ وَمَا هُوَ بِمُزَحِّزِهِ مِنَ الْعَذَابِ أَنْ

يُعَمَّرَ وَاللَّهُ بَصِيرٌ بِمَا يَعْمَلُونَ ﴿٩٦﴾

بگو: اگر تنها برای شما نزد خدا خانه آخرت هست و مردم دیگر از آن بهره‌ای ندارند، پس آرزوی مرگ کنید اگر راست می‌گوئید. (۹۴)

ولی هرگز آرزوی مرگ نمی‌کنند به خاطر آنچه که پیش فرستاده‌اند و خدا به اعمال ظالمین دانا است. (۹۵)

و آن‌ها را از همه مردم و حتی از کسانی که مشرکند بر زندگی دنیا حریص‌تر می‌یابی. هر یک از آن‌ها دوست دارد اگر ممکن باشد هزار سال عمر کند و حال آنکه این عمر طولانی از عذاب الهی او را ننگه نمی‌دارد و خدا به آنچه می‌کنند بینا است. (۹۶)

برداشت از آیات ۹۴-۹۶ (کمالات انسانی)

یکی از نشانه‌های اولیاء خدا و کسانی که به کمالات روحی رسیده‌اند این است که به آخرت یقین کامل و اعتقاد صحیح دارند و اگر معتقد به آخرت باشند نشانه‌اش این است که آن‌ها آماده برای مرگ‌اند بلکه درخواست مرگ می‌کنند ولی آن‌هایی که به مراحل تزکیه نفس موفق نشده و روی دل‌هایشان کفر و بی‌اعتقادی به آخرت پرده انداخته حریص‌ترین مردم به زندگی دنیا هستند و مایلند که هر چه بیشتر در دنیا عمر کنند و هیچگاه نمیرند زیرا می‌دانند که اگر آخرتی باشد با این اعمال زشت به عذاب الهی مبتلا خواهند شد لذا هیچ وقت تمنای مرگ نمی‌کنند.

آیات ۹۷-۹۸ از سوره مبارکه بقره

قُلْ مَنْ كَانَ عَدُوًّا لِجِبْرِيلَ فَإِنَّهُ نَزَّلَهُ عَلَى قَلْبِكَ بِإِذْنِ اللَّهِ مُصَدِّقًا لِمَا بَيْنَ

يَدَيْهِ وَهُدًى وَبُشْرَى لِلْمُؤْمِنِينَ ﴿٩٧﴾ مَنْ كَانَ عَدُوًّا لِلَّهِ وَمَلَائِكَتِهِ وَ

ترجمه آیات ۹۷-۹۸

بگو: کسی که دشمن جبرئیل باشد، جبرئیل قطعاً به اذن خدا قرآن را بر قلب تو نازل کرده. این قرآن تصدیق‌کننده آن چیزی است که قبل از آن آمده و قرآن هدایت و بشارت است برای مؤمنین. (۹۷)

کسی که دشمن خدا و ملائکه‌اش و رسولانش و جبرئیل و میکائیل باشد، پس قطعاً خدا هم دشمن کافران است. (۹۸)

برداشت از آیات ۹۷-۹۸ (دشمنی‌های بیجا)

سالك الى الله هیچ وقت نباید دارای صفات رذیله بغض و کینه نسبت به اولیاء خدا، انبیاء و ملائکه باشد حتی اگر کسی با حضرت جبرئیل دشمن باشد از کفار و معاندین محسوب می‌شود. جبرئیل فقط کارش این بوده که آیات قرآن را بر قلب پیامبر ﷺ با اجازه خدا نازل می‌کرده است و لذا دشمنی با چنین فردی که جز پاکی و انجام وظیفه کاری نداشته است از صفت رذیله کینه و دشمنی بیجا برخاسته است.